

VITAN MAL

Gotovo ste že gledali film Sreča na vrhovi. Posnet je bil po literarni predlogi Teci, teci kuža moj, ki jo je napisal Vitan Mal. Danes vam bom tega pisatelja predstavila bolj podrobno.

Vitan Mal je slovenski mladinski pisatelj, ki se je rodil 25. oktobra 1946 v Ljubljani. Po končano gimnaziji se je odločil za študij slavistike in knjižničarstva. Je zelo aktiven človek, zato je v svojem življenju opravljal že mnogo poklicev. Dolga leta je bil poklicni snemalec in novinar pri Televiziji Slovenija. Danes je zaposlen kot urednik v Otroškem in mladinskem programu Radia Slovenije. V svojem prostem času tudi obiskuje šole in knjižnice, ter svetuje mladim pisateljem, kako začeti pisati zgodbe, ostale pa navdušuje k branju in razmišljanju.

Pisatelj se je uveljavil predvsem s pripovednimi deli za mladino, med katerimi prevladujejo romani o problematičnih poteh odraščanja današnje mladine. Te knjige pa so: Školjka svetega Sebastijana, Hitro hitreje, Baronov mlajši brat, Na ranču veranda, Nedelje nekega poletja, Ta grajski, Žigana, Vanda, Tretje oko, Mali veliki junak, Roki Rok, Teci, teci kuža moj, Sreča na vrhovi, Ime mi je Tomaž, Predvsem ljubezen itd. Slednje pisatelj ni napisal čisto sam. Kot sem že prej omenila, Mal obiskuje šole in tako je nekega dne deklico Lidio navdušil, da naj začne pisati roman. Kmalu zatem je Vitan dobil pošto. Deklica mu je svoje ideje zaupala, on ji je poslal naslov poglavja in deklica je uporabila vso svojo domišljijo. Pisatelj je nato besedilo predelal v tekočo zgodbo. S skupnimi močmi sta napisal zanimiv ljubezenski roman, poln zvijač. Na podoben način je narejena tudi zgodba Junaški trio M.

Po povesti Teci, teci kuža moj je bil posnet film Sreča na vrhovi, ki ga gotovo poznate vsi. Film se je predvajal v 50. državah, knjiga pa je prevedena tudi v druge jezike.

Po knjigi Ime mi je Tomaž je napisal scenarija za filma Poltje v školjki in Poletje v školjki 2, ki ju štejejo za slovenska kulturna filma 80. let.

Besedila za odrasle; kot so Ganimed in drugi, Za metuljem še Rok in Nedokončana zgodba, je pisatelj nanamenil ozkemu krogu bralcev, saj se v njih dotika raziskovanja zapletenega polja erotike.

Med mlajšimi bralci je priljubljena serija kriminalk za otroke. To so: Dvojni agent Žardna, Žardna in hiša duhov, Žardna in ukradeni angel, Žardna in Petek in tudi druge kriminalke kot naprimer Ledosned.

Sedaj pa na kratko o knjigi Dvojni agent Žardna iz katere bom tudi prebrala odlomek.

Napeta detektivska zgodba govori o najstniku Andražu, ki ga zanima čisto vse, kar se v njegovi okolici dogaja. Ko se med počitnicami odpravi na grajsko kopališče na Bledu, se prelevi v tajnega agenta Žardno – če preberemo nazaj, dobimo ime Andraž. Kmalu v slikoviti okolici Bleda razkrinka mednarodno tihotapsko mrežo. S svojim stricem Romanom, ki je

kriminalist, dokončno razrešita primer in ugotovita, kaj je potapljač, ki je bil umorjen iskal na dnu Blejskega jezera. Tu je zgodba najbolj napeta, saj ugotovijo, da je pod jezerom velika skrinja. Vsi mislijo, da je notri zlato. Vendar pa se zgodba razplete drugače. Prebrala vam bom zadnji del, saj se mi je zdel najbolj napet. Naslov poglavja je Razkritje. Knjiga ima 191 strani, razdeljena je na poglavja in je ilustrirana z črno-belimi risbami Igor-ja Ribič-a.

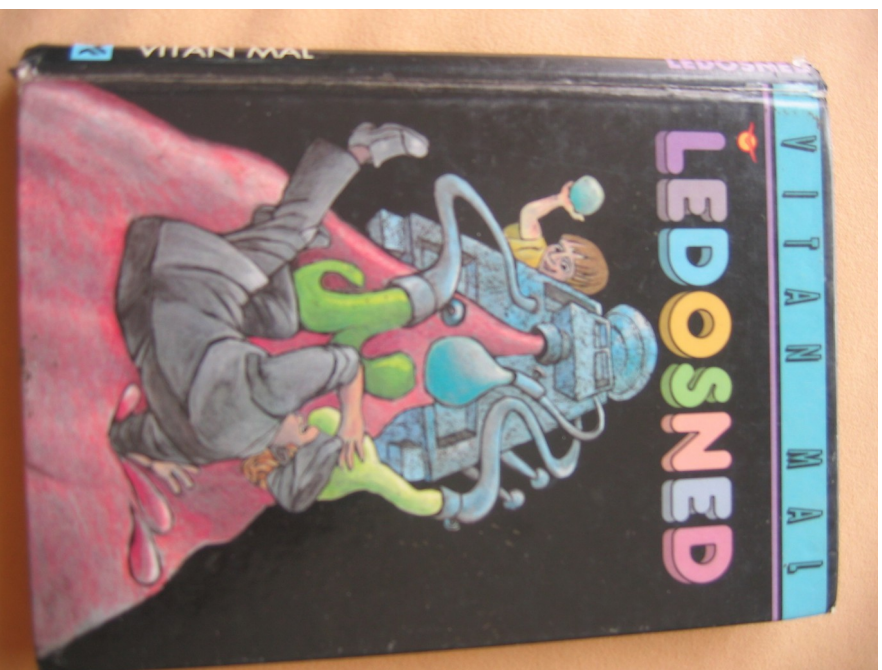
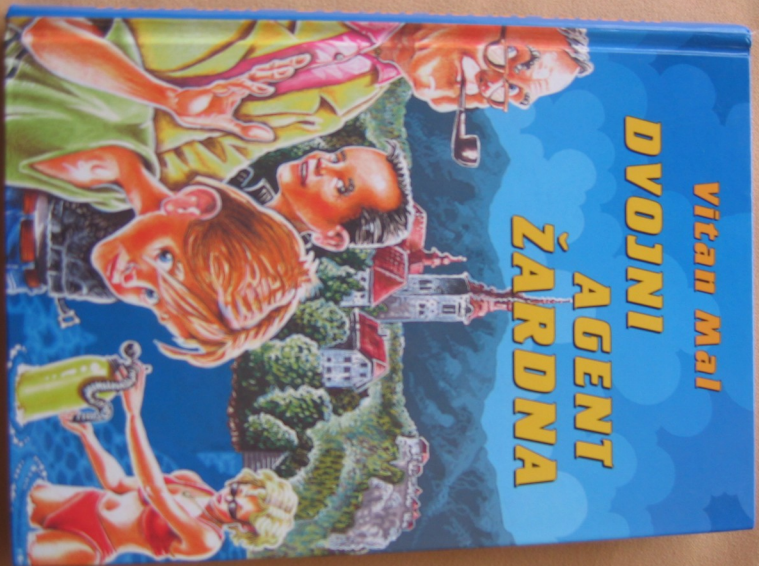
Mal-ove knjige so lahko berljive, jezik je tekoč, zgodbe so zanimive, ponavadi dogajanje stopnjuje do konca, ko je vrh knjige, potem pa se vse razplete. Opisuje predvsem dogajanje in čustva junakov in ni podrobnega opisovanja prostorov in krajev, saj včasih to lahko zgodbo naredi dolgočasno. Dogajanje velikokrat postavi v znane slovenske kraje, kota naprimer okolica Blejskega jezera ali okolica Bohinjskega jezera ipd.

Ne poslužuje se žargonizma in slengizma in ne uporablja slabšalnih izrazov. Veliko uporablja dvogovora in pridevnikov. Pisanje skuša prilagoditi mlajšim bralcem, zato so tudi stavki kratki. Knjige Vitan-a Mal-a so res fantastične.

Za pisatelja sem se odločila na podlagi knjige Dvojni agent Žardna, saj sem jo že prebrala. V četrtem razredu sem pisatelja spoznala tudi v živo, v ljudski knjižnici Grosuplje.

Vire sem dobila predvsem v spremnih besedah, ki jih ponavadi napiše Dušan Čater, na internetu pa sem dobila glavne podatke o pisatelju.

Vitan Mai

ROKI ROK